

Nyomtatott és online sajtó

„A magyarokon kívül senki nem képviseli az erdélyi magyarokat” – Kelemen Hunor az RMDSZ államfőjelöltje

2024. szeptember 6. – Krónika, maszol.ro, hirado.hu, szekelyhon.ro

Kelemen Hunor az RMDSZ hivatalos államfőjelöltje – erről döntött pénteken Kolozsváron a Szövetségi Képviselők Tanácsa. A mintegy háromórás ülésen a felszólalók egyhangúlag bizalmat szavaztak a szövetségi elnöknek. Kelemen Hunor többek között arról beszélt, hogy magyar jelölt híján az erdélyi magyarság nem tudja megjeleníteni közösségi törekvéseit a románság előtt. Egyetlen napirendi pont, az RMDSZ államelnökjelöltjének nevesítése szerepelt az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsának pénteki ülésén Kolozsváron. Kelemen Hunort, a szövetség elnökét több erdélyi magyar szervezet is államelnökjelöltnek nevesítette, amire az RMDSZ területi elnökei is ráerősítettek: a választási kampánybeli szerep elvállalására kérték az RMDSZ elnökét. A legutóbbi, 2019-es államelnök-választási kampányt követően Kelemen Hunor nyilvánosan kijelentette, hogy többé nem szándékszik jelöltként részt venni ebben. Az SZKT utáni sajtóértekezleten újságírói kérdésre válaszolva úgy reagált, hogy döntését megmásította, mert a közösségi érdeket személyes érdekei elé helyezi.

A kárpátaljai magyar iskolák ünnepélyes tanévnyitója Salánkon

2024. szeptember 8. – karpatalja.ma, karpat.in.ua

Salánkon tartotta meg központi tanévnyitó ünnepségét a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) szeptember 7-én. Az eseményre Kárpátalja szinte mindegyik magyar tannyelvű tanintézményéből érkeztek pedagógusok. A rendezvény istentisztelettel kezdődött a salánki református templomban. Isten igéjét Balogh Attila salánki református lelkész hirdette az egybegyűlteknél. A meghívott vendégek köszöntését követően ünnepi beszédet tartott Orosz Ildikó, a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elnöke. Az elnökasszony kiemelte, hogy Isten segítségével a háború harmadik évében is megtarthatja közös ünnepi tanévnyitóját a kárpátaljai magyar közösség, iskoláink pedig jelenléti oktatásban részesülhetnek, „és lehetőségeink szerint a Bethleni-elv alapján – nem tehetünk meg mindent, amit kell, de tegyünk meg mindent, amit lehet – a jövőben is dolgozni fogunk a kárpátaljai magyar nyelvű oktatás megmaradásáért. A meghívott vendégek közül köszöntötte a jelenlévőket Ferenc Viktória, az Európa Parlament képviselője, Péti Márton, a Nemzetstratégiai Kutatóintézet elnökhelyettese és Lukács Gabriella, a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke.

Csökkentett költségvetése dacára bizakodva vág neki új évadának a Kolozsvári Állami Magyar Színház

2024. szeptember 6. – Krónika

Bár felére csökkentették a költségvetését, hét premiert és két fesztivált tervez most kezdődő, 2024-25-ös évadában a Kolozsvári Állami Magyar Színház. Amint az évadot ismertető pénteki sajtótájékoztatón Tompa Gábor igazgató beszámolt róla, szűkös költségvetési évnak néznek elébe, az épület korszerűsítését, bővítését is el kell halasztaniuk, ennek ellenére lehetőségeikhez képes gazdag kínálatot nyújtanak nézőiknek. Kifejtette, az ifj. Vidnyánszky Attila által rendezett, Janovics című különleges produkció hivatalos bemutatójával kezdik idei premierjeik sorát szeptember 25-én. Az anyagaikról szólva az igazgató kifejtette, példátlan, hogy produkciók és rezsi-költségeiket 50,8 százalékkal csökkentették, talán még a marosvásárhelyi színház esetében voltak el nagyobb összeget a költségekből, ennek ellenére igyekeznek megvalósítani korábban eltervezett produkcióikat.

Csökkenő gyereklétszámmal, pedagógushiánnyal, új szabályokkal rajtol az új tanév – de van tanterv és tankönyv

2024. szeptember 6. – maszol.ro

Folyamatosan csökken a gyereklétszám a magyar tagozaton is, súlyosodik a pedagógushiány, az iskolaépületeket sok helyen felújítják, új szabályok vannak, ám jó hír, hogy elkészültek a tantervek, és még a magyar tagozatos tízenkettedikes diákoknak is lesz román tankönyvük, összegezte megkeresésünkre Kallós Zoltán kisebbségi oktatásért felelős államtitkár. Folyamatosan csökken a gyereklétszám országos szinten, és a magyar tagozaton is. A végső adatokat a tanév kezdete után összesítik, amikor minden tanintézet regisztrálja az adatbázisba a diákokat. Egyelőre az újonnan beiratkozottak számából tudnak következtetni a tendenciákra, például az előkészítő osztályok szintjén, mutatott rá a szakpolitikus.

Benyújtotta lemondását a Maros Művészegyüttes igazgatója

2024. szeptember 7. – maszol.ro, szekelyhon.ro

Benyújtotta felmondását Barabási Attila-Csaba, a Maros Művészegyüttes igazgatója – tudatta Facebook-bejegyzésében szombaton. Úgy fogalmazott: „Több, mint egy évtizede foglalkozom közösségépítéssel és vezetem a Maros Művészegyüttest. Hivatásomként kezeltem ennek az intézménynek a vezetését. A napokban napvilágot látott vádak rossz fényt vetnek az általam vezetett intézményre és teljes munkaközösségre ezért a mai nappal benyújtottam felmondásom a Maros Művészegyüttes igazgatói tisztségéről.” az intézmény több tucat alkalmazottja írta alá azt a nyílt levelet, amelyben Barabási Attila-Csaba igazgató menesztését kérik. A petíciót a Maros Megyei Tanácsnak címezték, de egyes értesülések szerint a Művelődési Minisztériumba is eljuttatták. Barabási Attila-Csaba az esettel kapcsolatban elmondta, a sajtóból értesült arról – a véleménye szerint lejáratására irányuló – petícióról. Hozzátette, mint minden munkahelyen, itt is voltak konfliktusok, de ő mindig is nyitott volt a párbeszédre.

Széchenyire emlékeztek Kőszegremetén

2024. szeptember 7. – maszol.ro

A Szatmár megyei Avasújvároshoz tartozó Kőszegremetén áll a Széchenyi obeliszk, amelyet szombaton a Széchenyi Emléknap részeként meg is koszorúztak. Nagy hagyománya van Szatmár megyében, Kőszegremetén a Széchenyi-megemlékezésnek: az emlékoszlopon található felirat szerint 1961-ben állították fel, majd 1941-ben újraállította a helyi magyarság az emlékművet. A megemlékezésekhez néhány éven keresztül egyfajta falunapi vigasságot is hozzárendeltek, de alapjában véve, és ahogy néhány éve újra történik, istentisztelet és koszorúzás szerepel a programban. Ugyanígy történt ez az idei Széchenyi emléknapi alkalmával: szombaton délelőtt 11 órakor a kőszegremeteki református templomban Sziszik József lelkész hirdetett ígét, majd a résztvevők együtt vonultak a Domokos-dombra, oda, ahol az emlékoszlop áll.

Több mint 1300 máramarosi diák kezdi hétfőn az iskolát magyar nyelven

2024. szeptember 8. – maszol.ro

Tizenhárom oktatási intézményben több mint 1300 máramarosi magyar diák kezdi hétfőn az iskolát. A nyári vakáció során az iskolákban elvégzett időszakos felújítások többnyire befejeződtek, így a gyermekek megfelelő körülmények között kezdenek meg az új tanévet – tájékoztatott megkeresésünkre Hitter Annamária, a Máramaros Megyei Tanfelügyelőség főtanfelügyelő-helyettese. Máramaros megyében összesen kilenc településen folyik anyanyelvi oktatás, ahol csupán négy iskola működik kizárólag magyar nyelven, a többi vegyes tannyelvű. Az épületek időszakos felújítása mellett jelentős beruházások is történtek. Az idén májusban átadott új nagybányai bölcsődét az RMPSZ támogatásával sikerült felszerelni, így az új tanévtől két új bölcsődei csoporttal bővül az óvoda.

Tízéves a torockói Duna-Ház: a korszerű hagyományőrzés szellemében nyitják az új évadot

2024. szeptember 8. – maszol.ro

Zenés-táncos szabadtéri ünnepséggel, családi udvarral, jó hangulatú színpadi produkciókkal, köztük a Kiss Kata Zenekar koncertjével indult szombaton a tízéves Duna-Ház új évada. Az új évadban a már jól bevált hiánypótló sorozatok, a rendhagyó történelemórák és mentálhigiénés sorozat, a készségfejlesztő gyermek- és ifjúsági programok, a pedagógus-képzések és hagyományőrző alkotóműhelyek mellett több újdonsággal is készülnek. A tervek szerint újraszóló dalszövegíró workshop, rendhagyó történelemóra, és az adventi időszakra nagyszabású ünnepi programsorozatot terveznek, amiben szintén a népi kultúra találkozik a legújabb művészeti irányzatokkal. Az évadnyitón csoportosan és egyénileg is látogatható volt a Duna-Ház, amelyik ezúttal is színvonalas és ingyenes programokkal várta a nagyközönséget. A fellépések sora Zámbovári Eszter meglepetés-produkciójával kezdődött. A magyar népmese egyik legsokoldalúbb, legkreatívabb előadója, aki mesepedagógus és alkotóművész is egyszerre, egyszerre mind a Duna-Ház két népszerű programjának, a mesés élményfestések és a mesetorna sorozatoknak az ötletgazdája is.

Reményteljes tanévkezdés Fehér megyében: nem csökkent a diáklétszám

2024. szeptember 8. – maszol.ro

Nincs jelentős változás a hétfőn kezdődő tanévben a magyar diákok létszámát illetően Fehér megyében. A megyei tanfelügyelőség tájékoztatása szerint, összesen 440 tanintézmény működik a megyében, és harminchárom épületben zajlanak átfogó felújítások. A megyében minden tanintézetben van benti mosdó. Új felszereléseket kapott a Bethlen-kollégium, és felújításra készül a torockói Sebes Pál Általános Iskola. Még több mint harminc Fehér megyei iskolaépületben zajlanak felújítások, de az igazgatók mindenütt megtalálták a megoldást a tanórák többé-kevésbé zavartalan lebonyolítására a megyei tanfelügyelőség tájékoztatása szerint. Van, ahol a városi kultúrotthonba, az iskola tornatermébe, internátusába vagy használaton kívüli műhelyeibe, másutt a polgármesteri hivatalba költöztették ideiglenesen az osztályokat.

Szilágysági iskolakezdés: sok újdonsággal várják a gyerekeket

2024. szeptember 8. – maszol.ro

Jó körülmények között kezdődhet az új tanév Szilágy megyében a tanfelügyelőhelyettes szerint. A tanintézmények vezetői a Maszolnak többnyire arról számoltak be, hogy sikerült újításokat végezni az épületeken, sőt új termekkel, felszerelésekkel, sőt új pedagógusokkal is várják a gyerekeket. Van, ahol még zajlik a felújítás: két magyar nyelven is oktató tanintézményben kezdik emiatt más épületben az évet. Felújításra vár azonban a szilágysomlyói Báthory István Általános Iskola. A désházi iskolában pedig az évről-évre csökkenő gyereklétszám miatt az önálló osztályok biztosítása a kihívás. „A 2024-2025-ös tanév kezdetén azt mondjuk, hogy a tanfelügyelőség szempontjából jól állunk, jó körülmények között kezdhetjük az idei tanévet” – számolt be Faluvégi Ervin főtanfelügyelő-helyettes, aki elmesélte, hogy az elmúlt időszakban leellenőrizték az iskolákat, hogy minden megfelelő legyen az évkezdéshez.

Papp Sándor: Egy jól felfogott Gubík-Gyimesi tandemben gondolkodom

2024. szeptember 6. – Ma7.sk

“A magyar választónak azért ment el a kedve, hogy a magyar pártot támogassa, mert a párt politikusaiban nem látta a kurázsit” – mondta Papp Sándor, publicista, a Magyar Szövetségről. „A tisztújításon kell a friss vér, erre Gubík László alkalmas. (...) Gubík Laci, hasonlóan Durayhoz, az elméletben kiváló politikus, a gyakorlatban azonban kihívásokkal küzd, ezért kell mellé egy ütőképes csapat. Meg kell tartani Gyimesit a pártban, mert ha elmege, akkor sokakat elvisz magával – húzta alá Papp. “Sokkal többről van szó, mint a Magyar Szövetség jövőjéről, még ha közhelyesen is hangzik, a felvidéki magyarság jövője, megmaradása a tét” – hangsúlyozta Papp Sándor.

A Hithez, a nemzethez, a városhoz fűződő hűség jelképe

2024. szeptember 6. – Ma7.sk

A Komáromi Szekeresgazda Hagyományőrző Egyesület szombaton a komáromi Rozália-téren 100 év – egy zászló címmel tartotta meg a komáromi bandériumi zászló centenáriumi ünnepségét, amelyen bemutatták az 1924-ben készített és tavaly felújított, illetve megszentelt zászlót. Farkas Gáspár egyesületi elnök üdvözölte a kánikula ellenére szép számban megjelent felvidéki és magyarországi érdeklődőket, akik ott gyűltek össze, ahol a száz évvel ezelőtti zászlóavatás is történt. “Ez a közösségünk összetartozásának is a jele. Szövetének minden szála az összefogásunk erejét tükrözi, és arra emlékeztet, hogy a közös múltunkból meríthetünk erőt a jövő kihívásaihoz. Minden szövetszál fontos ebben a zászlóban” – emelte ki Kiss Róbert, a Nagyszombati Főegyházmegeye általános helynöke.

Horony Ákos: Közelebb kerül a kormányhoz a kisebbségi kérdés

2024. szeptember 7. – Ma7.sk

Az eddigi kormánytanácsi bizottsági szintről újfent kormánytanácsi szintre került a kisebbségi kérdés kezelése Szlovákiában. A mindenkori kormányfő lesz a kormány nemzetiségi kisebbségi tanácsának elnöke, az alelnöke pedig a nemzetiségi kormánybiztos. A tanács része lesz a nemzetiségi szervezetek által választott, a nemzeti kisebbségek képviselőiből álló 27 tagú nemzetiségi kamara. “Most az történik, hogy a kisebbségi bizottság kiválik az emberjogi tanácsból, és önálló tanácsá alakul” – magyarázza Horony Ákos, kisebbségi kormánybiztos. Hozzátette, ezáltal közvetlenebb lesz a kapcsolat a kormány és a kormánytanács között. A téma nem áttételesen fog odakerülni, hanem a miniszterelnök által, így a kormány közvetlenebb módon értesül a témáról, melyeket a tanácson felvetnek és megvitatnak.

Akikre büszkék lehetünk

2024. szeptember 7. – Ma7.sk

Ezzel a mottóval szervezték meg a huszonkilencedik magyar öregcserkészek találkozóját Budán, a cserkészlet megalapítójáról, Robert Baden-Powellről elnevezett villában. Mintegy negyven cserkész emlékezett az elmúlt időszak nagyjaira Erdélyből, a Délvidékről, a Felvidékről, Venezuelából és az anyaországból. Bohus Gabriella vezetésével a rimaszombati öregcserkészek ötagú képviselete és e Gaál Lajos mutatta be a város és a Felvidék nagy cserkészeit, Szombathy Viktor író, Győry Dezső költőt, A. Tóth Sándor bábművészt, Mátrai-Makovits Jenő festőművészt és másokat, valamint a százéves Kálmán Laci bácsit, aki a napokban hunyt el, az újkori rimaszombati cserkészlet egyik elindítóját.

Konferencia a GUPVI és a GULAG lágereibe hurcoltakról Szepsiben

2024. szeptember 7. – Ma7.sk

80 éve történt – A Kárpát-medence magyar és német lakosságának elhurcolása a GUPVI és a GULAG lágereibe című konferencia és megemlékezés-sorozat zajlik a hétvégén Szepsiben és további helyszíneken. A konferencia keretében egyebek mellett olyan témákban hangzanak el előadások, mint deportálások Abaúj-Tornában, a gömörbelinek, az Ung-vidékiek vagy a

bodrogközi elhurcolása, a ruszinok-ukránok helyzete Kelet-Szlovákiában 1945-től 1948-ig, a (hadi)foglyok ügye Magyarországon a magyar és a szovjet források tükrében, az erőszakkal elhurcolt felvidéki keresztények szovjet rabságban, vagy az elhurcoltak kárpótlása a szlovák törvényekben, a szombati nap programja pedig kerekasztal-beszélgetéssel zárul a közösségi emlékezetápolásról.

Párkány és Esztergom közös reggelivel ünnepli a 23 éves Mária Valéria hidat

2024. szeptember 7. – Ma7.sk

A tavalyi nagy sikert követően szeptember 21-én a Visit Esztergom és az OOCR Štúrovo-Parkan újra meghirdeti a „Reggeli a hídon” című identitást erősítő programot, melynek segítségével összehozzák a Duna két partjának lakosait. A híd újjáépítésének 23. évfordulója alkalmából a Mária Valéria hídon 23 asztalt helyeznek el, ahol egy-egy esztergomi és párkányi - egymást nem ismerő - közéleti, illetve civil személy foglalhat helyet, hogy egy finom reggeli mellett átbeszélhessék a híd által megélt határon túli élményeket. Az ötlet Mattia Mura olasz rendezőtől származik, aki korábban egy dokumentumfilmet forgatott a Mária Valéria hídon.

A Magyar Szövetség elnökjelöltje a Körképnek: Vissza kell fordítanunk a piramist! Interjú Becse Norberttel

2024. szeptember 8. – Körkép.sk Azt szeretném, hogy olyan emberek kerüljenek oda, akik dolgozni akarnak, akik a feladatokat ellátják. Ez az alapvető hibája a mostani Magyar Szövetségnek hogy jelöltünk oda embereket, akik nem azért vannak ott hogy dolgozzanak, hanem azért, hogy elmondhassák, hogy ők itt vagy ott vagy amott ilyen elnökség tagjai” – számolt be terveiről Becse Norbert, a Magyar Szövetség elnökségi posztjáért indult második jelölt. Elmondása szerint, amennyiben holnap megválasztanak a párt élére, akkor összehívna az országos elnökséget és felállítaná újra a közös szakmai bizottságokat. “A célom, hogy elkezdődjön egy valós, szakmai politizálás. 10 évvel ezelőtt még voltak szakmai bizottságaink” – hangsúlyozta.

Magyarul énekelte a Vén Európát a szlovák énekes a nemeskajali nyárázó ünnepélyen

2024. szeptember 8. – Ma7.sk

Nyárázó fesztivállal vezette be az őszi időszakot Nemeskajal település. Peter Bažík, szlovák énekes, zeneszerző, szinkronszínész, az Eurovízió és a szlovák X-factor egykori finalistája írt zenei alapot egy magyarságot és nemzeti összetartozást erősítő népdalhoz. Ezt a szerzeményt először mutatták meg a nagyközönségnek az énekesek. “Árva vidékéről származom, úgy érzem, ott nagyon erős az előítélet a magyarokkal szemben. Ezt szeretném leépíteni azzal, hogy bebizonyítom, egy szlovák énekes is énekelhet magyarul, mert ezek ritka gyönyörű szövegek. Ha elismerjük magunk körül a lengyel, a német, a cseh nyelvet, akkor a magyar nyelv és zene is abszolút megérdemli a figyelmet és elismerést. Emberek vagyunk, nem csak nemzetiségek”- mondta el a koncert végén Peter Bažík.

Kárpát-medencei kulturális vezetőkkel ünnepelt a Csemadok

2024. szeptember 8. – Felvidék.ma

A Csemadok márciusban ünnepelte fennállásának hetvenötödik évfordulóját. A márciusi ünnepségen nem voltak jelen a kárpát-medencei szervezeti vezetők, hiszen az elnökség egy külön kerekasztallal kívánta megünnepelni a társszervezetek vezetőivel az alapítás évfordulóját. Erre került sor szeptember 5-6-7-én. A Lendvai Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet, a Szlovákiai Magyar Társadalmi és Közművelődési Szövetség – Csemadok és a Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet együttműködési megállapodást írt alá. A kárpát-medencei találkozó után szeptember 7-én tartotta meg a Csemadok az Országos Tanácsát, amelyen az 2025-ös évi tisztújító országos közgyűlés előtti teendők ütemtervét fogadták el a tagok.

Megáldották az Ipolyhídvéget Drégelypalánkkal összekötő Szent Borbála hidat

2024. szeptember 8. – Felvidék.ma

Szeptember 7-én került sor az Ipolyhídvéget Drégelypalánkkal összekötő Szent Borbála híd megáldására. A március 11-én átadott határátkelőt Beer Miklós, nyugalmazott váci megyéspüspök áldotta meg. A szakrális eseményt a hagyományteremtő szándékkal életre hívott első hídi vásárral kötötték össze. Az ünnepi eseményen jelen volt Bárkányi József, a Magyarország Pozsonyi Nagykövetségének Besztercebányai Alkonzulja. Rövid beszédében kitért a hidak összetartó erejére. Összekötnek két partot, összekötnek embereket és családokat illetve gazdaságokat. A hidak egy teljesebb életre adnak lehetőségeket – fogalmazott a konzul.

Két bánáti iskolába látogatott el a kisebbségi miniszter és az oktatási államtitkár

2024. szeptember 6. – Vajdaság Ma

A muzslyai Szervó Mihály Általános Iskolába és az erzsébetlaki Testvériség-Egység Általános Iskolába látogatott ma Tomislav Žigmanov, emberi- és kisebbségi jogokért, valamint társadalmi párbeszédért felelős miniszter és Jerasz Anikó, az oktatási minisztérium államtitkára. Az iskolalátogatáson jelen volt Rigó Pál Zsófia, az MNT alelnöke, Snežana Oluški Vlačić, a bánáti tanfelügyelőség vezetője, valamint Sztojko József, a nagybecskerekai Városi Tanács tagja is. Az iskola diákjai színes programot mutattak be a vendégeknek, fellépett az iskola kórusa, a Méhecskék énekcsoport, szavaltatok is elhangzottak magyar és szerb nyelven, valamint citerajátékkal lépett fel egy kettős.

Zentára látogattak a vajdasági kormány képviselői

2024. szeptember 6. – Vajdaság Ma

Pénteken a Tisza-menti városba látogatott Sandra Božić, a tartományi kormány alelnöke és Ótott Róbert kormányalelnök és oktatási titkár. A két vajdasági tisztségviselő a zentai városházán Burány Hajnalkával és a városi vezetés képviselőivel találkozott, majd pedig a zentai polgármester társaságában megtekintette a Bolyai tehetséggondozó udvarában zajló építkezést. Mint ahogyan korábban már hírportálunk beszámolt arról, az itt épülő

épületszárnyon zajló munkálatok 15 évvel ezelőtt telekvita miatt szakadtak félbe és az épület mögötti terület megvásárlása és a szükséges dokumentációk elrendezése után sikerült folytatni az építkezést.

Topolya: Új igazgatója van a Szociális Központnak

2024. szeptember 6. – Vajdaság Ma

A topolyai községi képviselő-testület csütörtökön megtartott ülésén Haverpus Lajost nevezték ki a Szociális Központ megbízott igazgatójának. Bednárík Prokecz Zita eddig megbízott igazgatója volt a könyvtárnak, most négyéves időszakra szavaztak bizalmat neki. Stefan Lopušina lemondott képviselői mandátumáról. A Mandátumvizsgáló Bizottság jelentése alapján Gordana Oreščaninnak ítélték oda a mandátumot, aki ünnepélyesen le is tette az esküt. Két intézmény esetében új igazgatókat neveztek ki. A szociális központ, élére az elkövetkező egyéves időszakban megbízott igazgatóként Haverpus Lajost nevezték ki.

Búcsút tartottak Muzslya határában, a Deonicán

2024. szeptember 8. – Vajdaság Ma

Hagyományosan az idén is elzarándokoltak a muzslyaiak a település határában lévő deoniciai kereszthez, ahol minden évben tábori szentmisét tartanak. Ezúttal Éliás atya, muzslyai plébános mutatta be a szentmisét, aki először járt a muzslyai határban. Mindenki nagy öröme, a jelenlevők között még voltak olyanok, akik Deonicán születtek, és a szentmisét követően meséltek azokról a régi időkről, hiszen ott egykoron a tanyavilág meghatározó része volt. Utcák alakultak ki a tanyákból, és egy iskola is működött, ahol a négy osztályt tudták kijárni a diákok.

A Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának vajdasági regionális ülését tartották Kishegyesen

2024. szeptember 8. – Vajdaság Ma

Nehéz helyzetben vannak a gazdálkodók, erről is szó esett a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának vajdasági regionális ülésén, melyet szombaton Bácsfeketehegyen a Kozma Lajos Könyvtár nagytermében tartottak meg. A Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumának vajdasági regionális ülésén több mint hetven gazdaszervezetet tömörítő ernyőszervezet, a Vajdasági Agráregyesületek Szövetsége (VASZ) tagszervezeteinek képviselői vettek részt. A meghívott vendégek a környező országokból is eljöttek, de az anyaország agrárminisztériuma, a nagykövetség és a tartományi kormány képviselői is jelen voltak.

Szentkúti búcsú Doroszlón: Szűz Mária a remény, a hit és a szeretet szimbóluma

2024. szeptember 8. – Vajdaság Ma, Pannon RTV, Magyar Szó

A vajdasági magyarság Mária-tiszteletének legjelentősebb helyszíne a doroszlói Szentkút, ahol ma, Kisboldogasszony napján több száz hívő imádkozott együtt. Az idei zarándoklat mottója Ferenc pápa gondolata volt, miszerint Szűz Mária a remény, a hit és a szeretet szimbóluma. Az ünnepi püspöki nagymisést Msgr. Fazekas Ferenc szabadkai megyéspüspök vezette. Hálát adni,

kérni mentek a Szűz Anyához a hívek Kisboldogasszony napján Vajdaság minden részéről. A Pannon RTV tudósítása szerint a doroszlói Szentkút vizében többen meg is mosakodtak, ez a víz ugyanis csodás gyógyulásokhoz vezet a hiedelem szerint.

Éltetik a közösséget, erősítik identitásunkat

2024. szeptember 9. – Magyar Szó

Tizenhetedik alkalommal tartották meg Kúlán a Népkör Magyar Művelődési Központ szervezésében a Hagyományörző Napok kétnapos rendezvényt. A péntek esti és a szombati színes programra sok helybeli és vidéki volt kíváncsi. Goga Zsolt, a Népkör Magyar Művelődési Központ elnöke elmondta, a rendezvény látogatottságát illetően igen jelentős a szórványban élő magyarságnak. – A rendezvény már régen kinőtte önmagát, büszkék vagyunk arra, hogy az eseménysorozat nagyságrendben a második a községben – mondta a Népkör elnöke.

Jubileumi tanévnyitó ünnepség a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Szakképzési Intézetében

2024. szeptember 6. – Kárpátalja, karpatalja.ma, karp.at.in.ua

2024. szeptember 6-án került megrendezésre a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Felsőfokú Szakképzési Intézetének ünnepélyes 10. tanévnyitója. A rendezvénynek – a korábbi hagyományokhoz hűen – a beregszászi római katolikus templom adott otthont, ahol az esemény ökumenikus istentisztelet keretében valósult meg, amelyen a római és görögkatolikus, valamint református egyház képviselői tolmácsolták Isten üzenetét a jelenlévőknek. Soós Katalin számokban is összefoglalta az elmúlt 10 év eredményeit: az intézményben 585 fiatal szerzett szakképesítést, 396 végzősük itthon maradt és folytatta tanulmányait a Rákóczi-főiskolán, néhányan már az intézmény munkatársaiként dolgoznak. Csernicskó István, a főiskola rektora köszöntőjében személyes tapasztalatait és élményeit osztotta meg a hallgatósággal. Ezt követően Babják Zoltán, Beregszász polgármestere köszöntőjében hozzátette, hogy ez az intézmény városunk, kistérségünk és Kárpátalja egyik oktatási büszkesége.

Miroszlav Bileckij lehet Kárpátalja új kormányzója

2024. szeptember 6. – karpatalja.ma

Sajtóértesülések szerint az eddigi megyevezető-helyettes, Miroszlav Bileckij váltja Viktor Mikitát Kárpátalja kormányzói posztján. Vitalij Glagola újságíró a Telegram-oldalán arról számolt be, hogy Bileckij kezdetben Kárpátalja megbízott vezetője lesz, majd később Volodimir Zelenszkij kinevezi őt a megye kormányzójává. Viktor Mikitát az Ukrán Elnöki Hivatal regionális politikáért felelős helyettes vezetőjévé nevezik ki. A kinevezésről szóló rendeletet az ukrán elnök az után írja alá, hogy hazatért külföldi üzleti útból.

Hivatalos: Mikita lesz az elnöki hivatal helyettes vezetője

2024. szeptember 8. – karpatalja.ma

Hivatalosan megerősítette Viktor Mikita, Kárpátalja kormányzója áthelyezésének hírét. Erről a kormányzó videóüzenetben tájékoztatta a lakosságot szeptember 8-án a közösségi médiafelületein. Kijelentette, hogy Volodimir Zelenszkij ukrán elnök szeptember 8-i döntésének értelmében Ukrajna Elnöki Hivatalának helyettes vezetőjeként fogja folytatni munkáját, erőfeszítéseit pedig ezen belül a regionális politika irányításának megerősítésére irányítja. „Nagy felelősség és megtiszteltetés számomra, hogy a hadiállapotban lévő ország egyik legfontosabb működési területét vezethetem” – mondta Mikita. Egyik fő feladata lesz a katonai közigazgatás hatékony munkájának biztosítása, a helyi hatóságok, közösségek, vállalkozók és más intézmények közötti kommunikáció és bizalom erősítése. A kárpátaljai közigazgatás kapcsán kiemelte: az ország egyik lehatékonyabb munkacsoportja, amely az évek során kialakult, folytatni fogja a munkáját a gazdaság növelésében, a régiófejlesztésben és a korrupcióellenes intézkedésekkel.

Tagadja a kárpátaljai TTSZTK, hogy halálosan bántalmaztak volna egy hadkötelest

2024. szeptember 6. – Kárpátalja

Korábban beszámoltunk arról, miszerint Kárpátalján megnövekedett a területi toborzó és szociális ellátási központ (TTSZTK) képviselőinek jogellenes cselekményeivel kapcsolatos fellebbezések száma. A hírt Dmitro Lubinec ombudsman közölte. „Igen, egy ukrán állampolgár tett jelentést a kárpátaljai képviselőmnél, aki fellebbezésében arról tájékoztattott, hogy a TTSZTK alkalmazottai törvénytelenül vették őrizetbe apját, és megverték, ami a halálához vezetett” – írta az ombudsman Telegram-csatornáján. Hangsúlyozta: ez az ügy azonnali, átfogó és pártatlan vizsgálatot igényel.

Kárpátalján ért célba az Egy vérből vagyunk jubileumi jótékonysági futás

2024. szeptember 8. – Kárpátalja

4 nap, közel 400 kilométer, 4 ultrafutó, olimpikek, több száz résztvevő, lelkesedés, hatalmas szervezői munka, sok támogató, nagy mennyiségű adomány és tiszta gyermeki öröme... Röviden így jellemezhetnénk az Egy Vérből Vagyunk Alapítvány idei jótékonysági futását, amely szeptember 4-én rajtolt el a Bács-Kiskun vármegyei Ballószögről. A négy napon át hőségben tartó futáshoz néhány helyszínen csatlakozhattak különböző távokra, ki-ki erejéhez mérten. – Ez az Egy Vérből Vagyunk Alapítvány tizedik jótékonysági futása. Több alkalommal jártunk már ebben a kárpátaljai gyermekotthonban és a rátiban is. Idén Ballószögről rajtoltunk négy nappal ezelőtt. 378 kilométert teljesítettünk a mai célba érkezésig. Több százan csatlakoztak hozzánk útközben, és befutottunk két magyarországi gyermekotthonba is. Kecskeméten a fogyatékossgal élők Cseresznyevirág Gyermekotthonába például rollereket vittünk – tudtuk meg Gui Angélától, az Egy Vérből Vagyunk Alapítvány alapítójától, az esemény megálmodójától.

Idén is folytatódik a KárpátHáz Civil Szervezet Elsős lettem! programja

2024. szeptember 6. – kiszo.net, karpat.in.ua

A KárpátHáz Civil Szervezet a folytonosság elvét vallja. Programjaikat megszakítások nélkül, a nehéz körülmények ellenére is megtartják, teljesítik vállalásaikat. Az Elsős lettem! program keretében hosszú évek óta iskolakezdő csomaggal ajándékozzák meg a Péter Csaba megyei képviselő körzetéhez tartozó elsősöket. Idén sem történt ez másként, a napokban a programot kibővítve négy kistérség 25 tanintézményébe kerül el az értékes ajándékcsomag. A KISZÓ a Gáti Kovács Vilmos Líceumba, és a Makkosjánosi Líceumba kísérte el Tóth Győzöt, a KárpátHáz Civil Szervezet ügyvezető igazgatóját, aki személyesen vitte el a tanszerekkel megpakolt zsákokat a kis nebulóknak.

A mozgósítás alóli halasztással rendelkező hadköteleseket besorozhatják, ha nincsenek rendezve az okmányaik

2024. szeptember 8. – karpat.in.ua

A halasztáshoz való jog megléte és a jogot igazoló dokumentumok nem jelentik a személy jogosultságát – jelentette ki Roman Hrunđa, a Ternopil megyei területi toborzási és szociális támogatási központ (TCK) jogi szolgálatának vezetője a sajtótájékoztatóján, számolt be vasárnap az rbc.ua hírportál. A jelentés szerint Hrunđa elmondta, hogy a halasztás megfelelő megszerzése érdekében a hadköteles személynek számos intézkedést kell tennie. Ukrajnában meghatározták a katonai szolgálatra kötelezett személyek azon kategóriáit, akiknek joguk van halasztásra. Ha azonban egy állampolgár ezt nem támasztja alá megfelelően dokumentumokkal, akkor jelleggel mozgósítani kell.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2024. szeptember 6. – Kossuth Rádió

A Katolikus Karitás idén is jelentős támogatást nyújtott a hátrányos helyzetű kárpátaljai gyermekek tanévkezdéséhez. Nagyszőlősen 20 kerékpárt, magyar nyelvű tankönyveket, iskolatáskákat és tanfelszerelést adott át a segélyszervezet a Perényi Zsigmond Középkolának, valamint a Nagyszőlősi Karitás támogatottjainak. További iskolatáskákat adnak majd át még szeptemberben a Felső-Tisza vidékén, Ungváron, Munkácson, Beregszászban és Tiszaújlakon is. Összesen 150 magyar diákot segítenek a háború által sújtott régióban.

Visky András friss Kossuth-díjas író, dramaturg, a Kolozsvári Állami Magyar Színház művészeti igazgatója idén is részt vett a Kolozsvári Magyar Napokon. Elmondása szerint azért rendkívül jelentős a rendezvény, mert a környék egyik legbefogadóbb városában valódi, élő találkozásokban lehet részük az oda látogatóknak. Az erdélyi magyar kultúra ikonikus alakját, Ferencz Ádám kérte beszélgetésre

Új, televíziós játékfilm készül a Délvidéken a Nemzeti Filmintézet támogatásával. Bicskei Zoltán rendezi saját forgatókönyve alapján a Bolond mese című produkciót. A forgatás augusztusban volt a magyarkanizsai Nagyjáráson, a vágást pedig a napokban kezdték el. A cselekmény egy időtlen korban játszódik, de természetesen a ma problémáiról szól. Bicskei Zoltánt Németh Ernő kérte mikrofon elé.

Bijeljina városvezetőinek meghívására délvidéki magyar műkedvelők adhattak egy kis ízelítőt a magyar kultúrából a Bosznia-Hercegovinai városban. A nagybecskereki Madách Amatőr Színház és a Muzslai Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesületből a Cickafark énekcsoport és egyik citeraszólistájuk lépett közönség elé Bijeljinában.

Népi muzikaszóra dolgoztak a polgármesteri hivatal munkatársai, a település központjában nem autók parkoltak, hanem táncgyűttesek ropták, a piactéren kovácsüllő szólt és gyermekek sokasága mókázott nemezelés közben. Augusztus utolsó hétvégéjén, a székelyföldi Csíkszentdomokoson Folkmaraton rendeztek. Az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány és partnerei által szervezett rendezvényen, akárcsak a mesében, csaknem három éjjel, három nap ropták a helyiek és a székelyföldi táncgyűttesek tagjai.

Varga Rózsa nyugalmazott pedagógus, Udvardon, Érsekújvárbán, majd leghosszabb ideig a komáromi Eötvös utcai magyar alapiskolában tanított. Közben foglalkozott a tehetséges gyerekekkel és szavalóversenyekre készítette fel őket. Több tanítványa ma már ismert színész, rendező. A tehetséggondozás és a kreatív oktatás területén elért kimagasló eredményeiért idén megkapta a Németh László-díjat.

Határok nélkül

2024. szeptember 7. – Kossuth Rádió

Júliusban, Tusványoson nem kerülte el a szervezők figyelmét a diaszpóra magyarságának a helyzete sem. Sőt! Több távoli országból is érkeztek vendégek az Olt partjára, hogy beszámoljanak, meséljenek mindennapjaikról, örömeikről csakúgy, mint gondjaikról. Mai műsorunkban azokat a beszélgetéseket adjuk közre, amelyeket a 33. Tusványoson, vagyis a

Bálványosi Nyári Szabadegyetemen készítettem a diaszpóra magyarságának képviselőivel. Műsorunk első felében megtudhatják, hogy milyen témákról volt szó a Diaszpóra kerekasztal-beszélgetésen. Utána elmeséljük, hogy hosszú, hosszú évekkel ezelőtt, hogy született meg a magyar rádióműsor a kenguruk földjén, vagyis hogy jött létre Sydney-ben a Mozaik Rádió, hogy állt össze az nemzetközi, de csak magyarokból álló csapat, amely elkészíti ennek a rádióknak a műsorait. Végül pedig megismerkedhetnek azzal az erdélyi gyökerű asszonnyal, aki kitalálta és évek óta meg is szervezi a Góbé Fesztivált Manchesterben, ráadásként rádiós babérokra is tör.

A 33. Tusványoson a diaszpóra magyarságának a helyzetéről kerekasztal-beszélgetést szerveztek, amelyet Gázsó Dániel a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkatársa vezetett. A most következő összeállításban Gázsó Dánielt, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet munkatársát, Zennyessy Lászlót, a Magyar Diaszpóra Tanács európai regionális elnökét és Szenthe Annát a Magyar Diaszpóra Tanács kanadai regionális elnökét hallják.

Magyar rádió a kenguruk földjén. Tusványoson, a Janus Pannonius Kávéházban ezzel a címmel hirdették meg azt a programot, amelyen Ilosvay Gusztáv, a Rádió Mozaik Sydney megálmodója, létrehozója, szerkesztő-műsorvezetője volt a vendég, a mesélő és akit egy igazi mesélő, a mesemondó Kiss Ágnes kérdezett, aki nem véletlenül a Mozaik Rádió egyik önkéntes munkatársa. A program után először Ilosvay Gusztávot kértem beszélgetésre.

A Manchesterben élő magyar közösség egyik legaktívabb tagja Ördögh Otília, aki 34 évvel ezelőtt Erdélyből került ki Angliába és ma már ő a GÓBÉ Fesztivál főszerzője. Amikor csak teheti, akkor hazalátogat Erdélybe, és rendszeresen megfordul nemcsak a rokonoknál, barátoknál, hanem Tusványoson, a nyári szabadegyetemen is részt vesz. Idén akkor találkoztam vele, amikor Ilosvay Gusztáv, a Rádió Mozaik Sydney megálmodója és szerkesztő-műsorvezetője a tusványosi előadása közben észrevette Otíliát, aki a hallgatóság soraiban ült, és azonnal bemutatta a jelenlévőknek, mint a Rádió Mozaik egyik önkéntes munkatársát. A kenguruk földjén működő magyar rádió után most ismerkedjenek meg Ördögh Otíliával is!

Kárpát-medence magazinműsor

2024. szeptember 8. – M1

Lujzikalagri csángó első találkozója

Nagy gonddal öltözik lujzikalagori népviseletbe Anna, miközben elmeséli, milyen a moldvai-csángó női öltözet. “Minden falunak más viseletje volt. – A kalagori miről ismerszik meg? – A kalagoriak, mindig ilyen színek, mindig pirosabb.” Férje a falu helyzetébe avat be: Bákó közelsége miatt a moldvai csángók közt is őket érinti leginkább az asszimiláció.

Szülőföldjén akar jövőt építeni Sors Kornél

Mozzarella jellegű sajt készül a délvidéki Kishomok településen, Sors Kornél üzemében. A fiatal vállalkozó anyaországi támogatásból, a Prosperitati Alapítvány révén nyithatta meg saját üzemét néhány évvel ezelőtt. Korábban őt is csábította a külföldi élet, de ma már örül annak, hogy mégis itthon találta meg a helyét és a támogatásnak köszönhetően a saját lábára tudott állni.

„Menteni a menthetőt”... - Gömörország megismertetése a célja a felvidéki Majoros Jácintnak és családjának

Tornaljától északra, a gyors folyású Túróc patak által vágott festői völgyben fekszik Gömörország egyik apró települése, Lévárt. A falu népessége rohamosan csökken, ma már százan sem lakják, de magyar többségét a mai napig megőrizte. Lakossága régen földműveléssel és fazekassággal foglalkozott. A község, valamint a szomszédos Deresk lakóinak egykori életét, megmentett használati tárgyait a falumúzeum mellett ma már egy magángyűjtemény keretében is meg lehet ismerni. Majoros Jácint akinek felmenői Lévártról és Dereskről származnak, magánmúzeumot hozott létre a gömöri fazekasság előtt tisztelve, a pusztulásra ítélt egykori katolikus iskola épületében.

Noszvajon táboroztak a Határtalanul Középiskolai Vetélkedő legjobbjai

Idén is megnyitotta kapuit a Honfoglaló tábor a Heves vármegyei Noszvajon, ahová a Határtalanul középiskolai vetélkedőben a legjobb eredményt elért anyaországi és külföldi diákok kaptak meghívást. A vetélkedősorozat a Nemzetpolitikai államtitkárság Határtalanul diákutazási programjához kapcsolódik, amelynek révén már 530 ezer magyarországi iskolás kapott lehetőséget, hogy magyar kormányzati támogatással a határon túlra utazzon és megismerkedjen a külföldi magyar lakta vidékekkel és magyar közösségekkel. A Határtalanul középiskolai vetélkedőn az idei évben 160 ezer anyaországi és külföldi fiatal vett részt.